

25 d'octubre de 2022

El secretari del Govern

Comunicació

al Govern sobre la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret pel qual es regulen les condicions per a la pràctica d'activitats marítimes recreatives en l'àmbit dels centres d'activitats marítimes i els requisits que han de complir aquests centres.

El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural ha de dur a terme la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret pel qual es regulen les condicions per a la pràctica d'activitats marítimes recreatives en l'àmbit dels centres d'activitats marítimes i els requisits que han de complir aquests centres.

D'acord amb la tipologia de centres d'activitats marítimes que estableix la Llei 2/2010, de 18 de febrer, de pesca i acció marítimes, s'hi inclouen les acadèmies nàutiques, els centres d'immersió i els centres nàutics.

Per tot això, a proposta de la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, el Govern

Pren coneixement de la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret pel qual es regulen les condicions per a la pràctica d'activitats marítimes recreatives en l'àmbit dels centres d'activitats marítimes i els requisits que han de complir aquests centres, amb el contingut que s'annexa.

Annex

Consulta relativa a: Projecte de decret pel qual es regulen les condicions per a la pràctica d'activitats marítimes recreatives en l'àmbit dels centres d'activitats marítimes i els requisits que han de complir aquests centres.

1. Problemes que es pretenen solucionar

El sector de les activitats marítimes recreatives constitueix un sòlid teixit empresarial que, lluny de tocar sostre, és en plena expansió i troba a Catalunya les òptimes condicions per al seu desenvolupament. A data d'avui consten al Cens de centres d'activitats marítimes de la Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible (DGPMPS) més de 572 centres, entre acadèmies nàutiques, dedicades a impartir la formació teòrica i pràctica necessària per obtenir una titulació oficial de nàutica d'esbarjo i on, només el 2021, es van expedir 8.711 noves titulacions nàutiques i 10.487 llicències de navegació; centres d'immersió, que ofereixen els serveis de formació en busseig d'esbarjo i sortides a la mar amb immersió, i centres nàutics, que ofereixen un ampli ventall d'activitats nauticorecreatives que inclouen el lloguer d'embarcacions, la motonàutica, les activitats de platja amb o sense arrossegament o les excursions i creuers marítimes turístics costaners, entre d'altres.

Segons recents estudis socioeconòmics liderats i coordinats per la DGPMPS, el pes específic dels centres d'activitats marítimes en l'economia blava del país és molt significatiu, amb un volum de negoci proper als 100 M€ i amb una participació indirecta mitjançant la seva aportació a d'altres sectors econòmics, que s'estima en prop d'un 0,7% del PIB total de Catalunya i del 12% del PIB generat pel turisme, sobre la base de les pernoctacions, serveis de restauració, compra de material i moltes altres activitats que acompanyen l'oferta d'activitats dels centres d'activitats marítimes.

En relació amb el volum d'ocupació generat per aquestes activitats, es calcula en unes 5.000 les persones que treballen de manera directa als centres d'activitats marítimes i generen uns 50 M€ anuals, tot i que cal tenir present que es tracta de centres amb una marcada estacionalitat, a excepció de les acadèmies nàutiques que tenen una activitat més o menys constant al llarg de l'any, i que concentren la seva activitat des de Setmana Santa fins a finals d'estiu.

Pel que fa a la propietat del negoci i la seva explotació, la pràctica totalitat de les empreses són de caire familiar i es troben gestionades pels propietaris mateixos. Això dona al sector resiliència i una oportunitat de creixement sostenible on cal el suport i acompanyament de les administracions.

D'acord amb la Llei 2/2010, de 18 de febrer, de pesca i acció marítimes, totes aquestes activitats s'han de realitzar i canalitzar a través dels centres d'activitats marítimes, amb la

finalitat d'assegurar que siguin plenament respectuoses amb el medi aquàtic, els recursos naturals, el patrimoni aquàtic i la seguretat de les persones.

Pel que fa a la seva regulació, el títol VII de la Llei 2/2010 està dedicat a les activitats marítimes, on apareix una classificació dels centres d'activitats marítimes, el seu règim d'obertura i funcionament, el registre i el règim sancionador, i determina que s'han d'establir per reglament els requisits de funcionament que han de complir els centres, les condicions pel que fa a la formació i la capacitació del seu personal, les condicions relatives a la pràctica de les activitats, les mesures de seguretat que han de complir, la responsabilitat dels centres i la creació i regulació del seu registre.

Aquest desenvolupament reglamentari no s'ha dut a terme fins a la data, el que fa que, per a les diferents tipologies de centres, la normativa d'aplicació sigui anterior a la Llei 2/2010 o bé que no es disposi de cap normativa pròpia i es regeixi per l'estatal bàsica, aspectes que actualment no permeten donar resposta a les necessitats del sector i dificulten poder garantir que els centres d'activitats marítimes compleixen el marc normatiu vigent, que tenen una oferta de serveis sostenible amb uns estàndards mínims de qualitat i que, alhora, les activitats marítimes que desenvolupen siguin plenament respectuoses envers el medi aquàtic, els recursos naturals, el patrimoni arqueològic subaquàtic i la seguretat de les persones.

Convé assenyalar que la Direcció General de Política Marítima ha aprovat el Programa de seguiment, control, vigilància i inspecció dels centres d'activitats marítimes a Catalunya 2022-2026 (Programa de control CAM), que estableix els objectius, direcció, coordinació i operativa del règim d'intervenció administrativa de control de l'activitat d'aquests centres a Catalunya amb la finalitat d'assegurar que les activitats que desenvolupen siguin plenament respectuoses envers el medi aquàtic, els recursos naturals, el patrimoni subaquàtic i la seguretat de les persones.

En aquest sentit, el fet de disposar d'una norma que desenvolupi el títol VII de la Llei 20/2010, que doni resposta a les necessitats canviants del sector i a les necessitats reguladores actuals i en simplifiqui l'ordenament jurídic, proporcionarà seguretat jurídica al sector i a la ciutadania en general —en tenir com a resultat una norma clara i adaptada a la realitat actual i a les condicions de seguretat necessàries—, i permetrà aconseguir una major eficàcia en l'aplicació i implementació del Programa i garantir que els CAM ubicats a Catalunya compleixin amb el marc normatiu vigent aplicable i específic per a cada tipologia de centre.

En resum, els problemes que afecten les activitats marítimes recreatives i els seus centres serien:

- El marc normatiu vigent no permet establir un requisits clars i adaptats a les diferents modalitats d'activitats que es fan en els centres. Dins de la pròpia tipologia de centres que

estableix la Llei 2/2010 —acadèmies nàutiques, centres d'immersió i centres nàutics—, actualment genera inseguretat jurídica el fet que hagin anat apareixent diverses modalitats d'activitats marítimes (*fly board, kite surf, surf de rem, parasailing o skybus...*) respecte de les quals no sempre com a Administració es pot donar una resposta clara referent als requisits de funcionament aplicables en els centres d'activitats marítimes que fan o volen fer aquestes activitats —amb la consegüent ambigüitat per al sector per les dificultats en què es troben per implantar aquest tipus d'activitats, en la contractació d'assegurances i recerca de personal format—, ni es disposa d'un règim sancionador que ho tingui contemplat, la qual cosa evidencia que existeix un desajust entre la realitat i la normativa actual.

Així mateix, no permet conèixer amb certesa els permisos i llicències prèvies que han de tenir aquests centres per a l'exercici de les activitats marítimes, com tampoc conèixer les quantitats que s'han de tenir assegurades o saber fefaentment les competències de cadascuna de les titulacions..., ni es disposa d'un règim sancionador ajustat a la realitat i a les condicions de seguretat actuals, i manquen criteris per al desenvolupament de les activitats marítimes sota els principis de sostenibilitat bioambiental, seguretat i qualitat, que respectin i protegeixin el medi marí i el patrimoni arqueològic subaquàtic.

- L'intrusisme professional constitueix una amenaça per a la viabilitat del sector de les activitats marítimes, especialment per als centres d'immersió i centres nàutics, el seu futur desenvolupament i la seguretat de les activitats, i en conseqüència la de les persones que les practiquen, en aprofitar-se de l'actual situació de dispersió normativa i criteris poc clars, com s'ha exposat amb anterioritat, la qual cosa ha ocasionat la tramitació de procediments sancionadors i la imposició de sancions pecuniàries per no constar com a centres autoritzats i/o per no tenir la titulació necessària.

- La dificultat que tenen els centres d'immersió de trobar personal amb la titulació de tècnic/a esportiu en busseig esportiu amb escafandre autònom —que exigeix el Reial decret 932/2010, de 23 de juliol—, que comporta al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural haver de tramitar procediments excepcionals d'habilitació temporal perquè qui presti serveis en centres d'immersió i disposi d'un certificat emès per una organització privada d'ensenyament del busseig o entitat esportiva federada, prèvia superació d'una prova d'aptitud, pugui continuar prestant-hi serveis metre duri el contracte de treball o certificat de voluntariat, i fins que no es disposi d'una nova regulació.

- El seguiment, control, vigilància i inspecció dels centres d'activitats marítimes es veu dificultat per la manca del desenvolupament reglamentari previst a l'article 115.2 de la Llei 2/2010, relatiu als requisits de funcionament i condicions pel que fa a la formació i la capacitació del personal dels centres, les condicions relatives a la pràctica de les activitats, les mesures de seguretat que han de complir.

Així mateix, en dificulta la tasca inspectora, ja que suposa la realització de forces actuacions de les quals només algunes acaben comportant la incoació d'un procediment sancionador —en el 2019 i 2020 s'han incoat nou expedients, respectivament, i el 2021 han augmentat a dotze expedients sancionadors—, i que endemés provoca que sovint sigui necessari aplicar normes i principis generals per analogia (segons l'article 4.1 del Codi civil), operació jurídica que exigeix mesura, ponderació, meditat i acurat ús per no ocasionar arbitrarietat a l'hora de tipificar les conductes infractores.

- El fet de no disposar encara —a banda dels centres d'immersió—, del Registre de centres d'activitats marítimes de Catalunya previst a l'article 116 de la Llei 2/2010, necessari per a la gestió i ordenació d'aquests centres i les seves activitats, comporta continuar mantenint les bases de dades internes per identificar els centres d'activitats marítimes amb les dificultats actuals aparellades d'insuficiència de dades a efectes estadístics i per dur a terme polítiques públiques d'ordenació del sector, entre d'altres.

2. Els objectius que es volen assolir

- Assegurar un creixement ordenat del sector i de les seves activitats, compatibles amb la resta d'usos, sostenible i de qualitat.

- Avançar envers el futur amb unes activitats marítimes alineades amb l'Estratègia marítima de Catalunya 2030, per desenvolupar l'economia blava i millorar la qualitat de vida dels ciutadans i la preservació dels ecosistemes marins.

- Disposar d'un model de centres d'activitats marítimes que garanteixi la realització de les activitats en condicions de seguretat, respecte per l'entorn i sostenibilitat.

- Vetllar per la seguretat en l'exercici de les activitats que són pròpies dels centres d'activitats marítimes i implementar un model sostenible de desenvolupament de les activitats marítimes recreatives i els centres on es practiquen.

- Millorar la seguretat jurídica del sector i erradicar-ne l'intrusisme.

3. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives

L'anàlisi de les alternatives actuals es centra en l'opció de no fer res i mantenir la situació actual i l'opció de desenvolupar una nova normativa que s'articularia mitjançant un instrument normatiu en forma de decret. A continuació es detallen les alternatives avaluades:

- L'opció de "no fer res" o mantenir la situació actual, suposaria:

. Seguir aplicant un marc normatiu dispers, obsolet o inexistent pel que fa a l'exercici de les competències assignades en el seu dia al Departament i que no recull la realitat de les activitats marítimes recreatives i dels seus centres.

. Incomplir amb el desenvolupament reglamentari dels centres d'activitats marítimes previst per la Llei 2/2010, de 18 de febrer, de pesca i acció marítimes.

. Incomplir amb les previsions d'actuacions recollides per l'Estratègia marítima de Catalunya 2030, concretament amb el seu objectiu estratègic 1.6 relatiu a "unes activitats maritimorecreatives de baix impacte ambiental que dinamitzen l'economia" i amb la seva línia estratègica relativa "al desenvolupament normatiu amb l'objectiu de crear les condicions per a un model sostenible de nàutica d'esbarjo", i de les activitats marítimes en general.

. Dificultar el compliment del seguiment i control dels centres d'activitats marítimes dirigit a verificar que compleixen amb el marc legal vigent i també a constatar quins centres presten serveis, per a quines modalitats, en quines ubicacions i sota quines condicions.

. No disposar d'un registre de centres d'activitats marítimes de Catalunya que permeti gestionar la informació sobre els centres, les seves activitats i la seva distribució al territori, adreçat tant al sector com a les persones practicants i a la ciutadania en general.

. No disposar d'un distintiu per als centres d'activitats marítimes que garanteixi uns estàndard mínims de qualitat i en dificulti l'intrusisme.

- L'opció normativa preferida, l'aprovació de la qual suposaria:

. Desenvolupar, actualitzar i adaptar al marc legal vigent les condicions de funcionament dels centres d'activitats marítimes i de desenvolupament de les activitats que els són pròpies, per aportar la seguretat jurídica necessària.

. Establir els requisits bàsics per a la pràctica d'activitats marítimes recreatives en l'àmbit dels seus centres respectius.

. Desenvolupar la tipologia de centres recollida a la Llei 2/2010, de manera que s'adapti a la realitat del sector, especialment pel que fa als centres nàutics, o a les activitats desenvolupades pels centres d'immersió, que actualment no es recullen, com ara el transport de bussejadors i concretar els requisits de funcionament dels centres segons aquesta tipologia.

. Establir els requisits bàsics per a l'obtenció i expedició de les titulacions nàutiques oficials que habiliten per al govern de les embarcacions d'esbarjo.

. Establir les condicions d'obertura i funcionament dels centres d'activitats marítimes, d'acord amb les activitats a realitzar, i revisar els règims d'intervenció aplicables — actualment està establert el règim de comunicació prèvia— així com les condicions i requisits exigits en funció del tipus de centres —en relació amb les assegurances, titulacions, material i condicions de seguretat— segons les activitats que s'hagin de desenvolupar.

. Desenvolupar la tipologia de centres i requisits específics quan sigui necessari, com és el cas dels centres nàutics: determinar-ne els subtipus escaients i llurs requisits per al seu desenvolupament i establir les titulacions professionals o esportives que s'exigeixen al personal tècnic.

. Establir uns estàndards de qualitat a complir pels centres d'activitats marítimes que enforteixin el sector i afavoreixin la pràctica de les activitats.

. Realitzar les aportacions necessàries a la millora de les condicions de realització i la seguretat de les activitats marítimes recreatives, com seria el cas de l'establiment d'unes ràtios de realització de les activitats a partir de les seves condicions pel que fa a modalitats, espais i qualificacions del personal del centre.

. Establir les condicions pel que fa a la formació i la capacitació del personal dels centres, i adequar les qualificacions per a la pràctica de les activitats marítimes recreatives i per al busseig d'esbarjo en particular al marc legal vigent.

. Disposar d'un registre de centres d'activitats marítimes de Catalunya (RCAMC) a disposició del sector, les persones practicants i la ciutadania en general.

. Disposar del marc normatiu necessari per desenvolupar les eines formatives i informatives necessàries per tal d'evitar l'intrusisme.

. Disposar d'un marc legal òptim per al desenvolupament d'un Programa de seguiment, control, vigilància i inspecció dels centres d'activitats marítimes de Catalunya.

. Crear un distintiu per als centres d'activitats marítimes de Catalunya que vetlli per les bones pràctiques en l'exercici d'aquestes activitats i posi obstacles a l'intrusisme.

. Establir les condicions per a l'assoliment del Pla estratègic 2022-2025 que es deriva de l'Estratègia marítima de Catalunya en tot allò relatiu a les activitats marítimes recreatives.

. Garantir la seguretat jurídica de sector i ciutadans, tot donant compliment al desenvolupament reglamentari previst per la Llei 2/2010, i derogar íntegrament la normativa que actualment regula els centres d'immersió i les condicions per fer determinades activitats que s'hi desenvolupen. Concretament, el Decret 54/2000, de 26 de gener, pel qual

s'estableixen els requeriments mínims per al funcionament dels centres d'immersió; el Decret 183/2003, de 22 de juliol, de modificació del Decret 54/2000, de 26 de gener, pel qual s'estableixen els requeriments mínims per al funcionament dels centres d'immersió; i el Decret 175/2007, de 31 de juliol, pel qual s'estableixen les condicions perquè les persones menors d'edat practiquin activitats subaquàtiques d'esbarjo amb escafandre.

4. Els impactes més rellevants de les diferents opcions considerades

a) Impacte sobre l'Administració de la Generalitat.

L'aprovació de l'opció normativa preferida no comportaria un impacte sobre l'Administració de la Generalitat. L'elaboració del Decret no representa un increment en la despesa de l'Administració de la Generalitat i concretament del departament competent en la matèria, atès que no es preveu que comporti canvis organitzatius ni un increment dels recursos humans a destinar i, en el seu cas, les despeses que resulti que calgui efectuar per a la seva aplicació —perquè puguin comportar una incidència o afectació en els recursos personals o materials— es realitzaran de conformitat amb els principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

b) Impacte sobre les administracions locals, tenint en compte la seva dimensió i el règim especial de Barcelona.

L'aprovació de l'opció normativa preferida no comportaria un impacte sobre l'organització, el personal i el pressupost les administracions locals, les quals a més ja es troben representades en el Consell Català de Cogestió Marítima mitjançant les corresponents vocalies, el que garanteix la seva participació.

El Consell Català de Cogestió és l'òrgan consultiu, assessor, de col·laboració, de participació i d'impuls de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de la pesca marítima, l'ordenació del sector pesquer, l'aqüicultura, el marisqueig i totes les matèries que fan referència a l'administració i l'ordenació marítim competència del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACC).

Pel que fa al règim especial del municipi de Barcelona, tampoc es preveu que pugui tenir impacte.

Per contra, l'aprovació de l'opció normativa preferida afavoriria un major contacte amb els ens locals, especialment ajuntaments de municipis del litoral català, una major fluïdesa en les comunicacions i un apropament en l'intercanvi d'informació sobre el tractament i seguiment de les activitats marítimes recreatives i dels centres ubicats en el seu territori.

c) Impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa i des de la perspectiva de la reducció de càrregues administratives per a la ciutadania i per a les empreses.

L'aprovació de la iniciativa es preveu que no comporti cap nova mesura d'intervenció administrativa i, en cas que n'hi hagi, es vetllaria per tal de minimitzar-ne el cost. Així mateix, el sector de les activitats marítimes recreatives es troba actualment representat, mitjançant la corresponent vocalia, en el Ple del Consell Català de Cogestió Marítima, aspecte que garanteix la seva participació.

d) Impactes econòmics, socials o ambientals rellevants que no s'hagin valorat als apartats anteriors.

L'aprovació d'una nova norma permetria adequar les condicions de realització de les activitats marítimes recreatives i dels seus centres a la realitat actual i a les condicions de seguretat necessàries, especialment arran dels accidents succeïts durant la temporada anterior en l'àmbit del busseig d'esbarjo.

Afavoriria l'activitat ordenada i sostenible dels centres d'activitats marítimes, milloraria l'oferta d'activitats i les seves condicions de realització i constituïria una eina per garantir uns estàndards mínims de qualitat i d'actuació contra l'intrusisme.

Afavoriria el seu enfortiment i, per tant, la contribució a l'economia blava del país, que es veuria en el seu conjunt beneficiat per una oferta de serveis segura i atractiva, que, d'acord amb el que estableix l'àmbit d'actuació 3 de l'Estratègia marítima de Catalunya 2030, permetria incidir de manera positiva sobre la qualitat de vida de la ciutadania, tot facilitant el seu accés a aquestes activitats.

Permetria disposar de la informació necessària per avançar en el creixement del sector de manera sostenible i que alhora satisfés la demanda de les persones practicants i del conjunt de la ciutadania, i donaria resposta a la manca de personal amb què es troba el subsector del busseig d'esbarjo.

Afavoriria l'establiment d'unes bones pràctiques per a l'activitat, vetllaria per la compatibilització dels usos en el territori, especialment en la franja litoral, i per l'adequació de les activitats i els seus centres als diversos espais.

L'opció normativa considerada tindria incidència en termes de simplificació de la normativa, que actualment es troba dispersa tant en la normativa sobre la matèria pròpia catalana com en l'estatal.